YENİ PARTİ
T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 10 Kasım 2026
Sayı: 1366

– 53395

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Gökan ZEYBEK
İstanbul Milletvekili

Hatay'ın Reyhanlı ve Kumlu ilçeleri sınırlarında yer alan Reyhanlı Barajı, temeli 2010 yılında atılan, 2015'te bitirileceği taahhüt edilmesine karşın 3 Ekim 2020'de görkemli bir törenle açılan bir yatırımdır. Yaklaşık 480 milyon metreküp depolama hacmine sahip barajın Amik Ovası'nda 585 bin dekarı aşkın araziyi sulayacağı, 200 bin dekar alanı da taşkından koruyacağı kamuoyuna defalarca ilan edilmiştir.

Bugün gelinen noktada ise bölge çiftçisi için bereket diye sunulan baraj, bizzat tarım arazilerini yok eden bir tehdide dönüşmüştür. Uzun yıllar boyunca bir türlü dolmayan baraj, 2026 yılının kış ve bahar aylarındaki yoğun yağışlar ile Tahtaköprü Barajı ve Afrin Çayı'ndan gelen takviyelerle tam kapasiteye ulaşmış; doluluğun artmasıyla birlikte baraj gövdesi ve çevresinden yer altına doğru ciddi su sızıntıları başlamıştır. Aylardır kesintisiz süren bu sızıntı nedeniyle Reyhanlı ve Kumlu ilçelerimize bağlı Doğuayrancı, Çatalhöyük, Kelli, Batıayrancı, Kırcaoğlu mahalleleri ve bu ilçelerdeki tarım arazileri sular altında kalmıştır. Ortalama 8.000 dönüm arazi zarar görmektedir

Basına yansıyan bilgilere ve üreticilerin tanıklıklarına göre:

- Su altında kalan arazilerde buğday hasadı yapılamamış, toprak suya doymuş olduğu için yeni sezonun ekimi de gerçekleştirilememiştir.
- Yılların emeği olan zeytinlikler kurumuş; buğday ve mısır tarlaları kullanılamaz hale gelmiştir.
- DSİ'nin tek çözümü, sızan suyu açılan hendeklerde toplayıp jeneratörlü pompalarla yeniden baraja basmak olmuştur. Köylülerin taşıma suyla değirmen döndürmek diye nitelediği bu yöntem, sızıntının kaynağına dokunmadığı için sorunu çözmemektedir.
- DSİ'nin bölgede hasar tespiti yaptığı, ancak aradan geçen aylara rağmen tek kuruş tazminat ödenmediği, açıklanmış bir rakam dahi bulunmadığı ve çiftçilerin muhatap bulamadığı ifade edilmektedir.
- Bölge temsilcileri, sızıntının teknik bir arıza ya da gövdede çatlak kaynaklı olabileceğini, kalıcı önlem alınmaması halinde can ve mal kaybına yol açabilecek bir sel felaketi riskinin bulunduğunu açıkça dile getirmektedir.

6 Şubat depremlerinin yıkımını hâlâ yaşayan Hatay'da, geçimini topraktan sağlayan üreticiler bu kez kamu eliyle yapılan bir yatırımın kusurları yüzünden mahsulünü, toprağını ve geleceğini kaybetmektedir. Milyarlarca liralık kamu kaynağı harcanarak inşa edilen bir barajın, ilk kez tam doluluğa ulaştığı yıl sızıntı yapması; projelendirme, zemin etüdü, yapım denetimi

ve kabul süreçlerine ilişkin ciddi soru işaretleri doğurmaktadır. Zararın sorumlusu belli, mağduru bellidir: Devlet, kendi yatırımının yol açtığı zararı derhal ve eksiksiz tazmin etmekle yükümlüdür.

Buna göre:

1. Reyhanlı Barajı'ndaki sızıntı ilk kez hangi tarihte tespit edilmiştir? Tespitten bu yana geçen aylar boyunca çiftçinin tarlası sular altında kalırken, Bakanlığınız neden sızıntının kaynağına yönelik kalıcı bir teknik müdahalede bulunmamış, sorunu sızan suyu jeneratörlü pompalarla yeniden baraja basmaktan ibaret geçici bir uygulamaya terk etmiştir? Bugüne kadar hangi teknik incelemeler, hangi tarihte başlatılmıştır ve bu incelemelerin sonuçları neden kamuoyuyla paylaşılmamıştır?
2. Cumhuriyet tarihinin en ağır deprem felaketini yaşayan Hatay'da, 480 milyon metreküp su tutan bir barajın 6 Şubat depremlerinin ardından kapsamlı bir yapısal güvenlik incelemesinden geçirilmesi Bakanlığınızın en temel yükümlülüğü değil midir? Böyle bir inceleme yapılmış mıdır? Yapıldıysa raporu neden açıklanmamıştır ve barajın deprem hasarı alıp almadığına dair sonuç nedir? Yapılmadıysa, deprem sonrası güvenliği teyit edilmemiş bir barajın tam kapasiteyle doldurulmasına kim, hangi teknik gerekçeyle onay vermiştir?
3. Sızıntı aylardır sürmesine karşın Bakanlığınız, zararın boyutuna ilişkin tek bir resmî veri açıklamamıştır. Reyhanlı ve Kumlu ilçelerinde hangi mahallelerde, toplam kaç dekar tarım arazisi su altında kalmış veya kullanılamaz hale gelmiştir? Bu alanların ürün deseni (buğday, mısır, zeytin, meyve bahçeleri vb.) nasıl dağılmaktadır? Zararın boyutunun kamuoyundan uzak tutulması, Bakanlığınızın sorumluluğunu küçültme çabası mıdır?
4. Reyhanlı Barajı'ndaki sızıntı ilk kez hangi tarihte tespit edilmiştir? DSİ bu tespitin ardından hangi tarihte, hangi teknik incelemeleri başlatmıştır?
5. Hasar tespiti yapılmış olmasına rağmen çiftçilere bugüne kadar neden herhangi bir ödeme yapılmamıştır? Tazminat ödemeleri hangi takvimle, hangi usulle ve hangi bütçe kaleminden yapılacaktır?
6. Barajın proje, yapım ve kontrol süreçlerinde görev alan yüklenici firma(lar) ve kontrol teşkilatı hakkında herhangi bir idari soruşturma başlatılmış mıdır? Yapım kusuru tespit edilmesi halinde zararın yükleniciye rücu edilmesi gündemde midir?
7. Reyhanlı Barajı açılışının yapıldığı 3 Ekim 2020 tarihinden bugüne kadar hiçbir çiftçimize tarımsal sulama için bir gram dahi su verilmemiştir. Basınçlı su sistemi ne zaman bitirilecektir? Ne zaman çiftçimize tarımsal sulama suyu verilecektir?